

Verslaafd aan zonnepanelen

Van onze correspondent

LELYSTAD - „De sensatie die je beleeft als je de eerste keer de cijfers, die het stroomverbruik in kWh aangeven in de meterkast, ziet teruglopen in plaats van vooruit, dat is geweldig. Daar doe je het voor. Dat getal loopt terug omdat we met onze zonnepanelen meer stroom opwekken dan we verbruiken.” Kicken, man! Martin Kleinman en zijn vriendin Bianca uit Lelystad wilden die kick vaker beleven en raakten verslaafd aan alles wat met zonnepanelen te maken heeft.

Je kunt je een slechtere verslaving voorstellen, een waarbij je je lichaam langzaam maar zeker sloopst bijvoorbeeld. En dat verlangen van de twee naar steeds opnieuw willen scoren levert nog geld op ook. En niet zo'n klein beetje. Het gasverbruik in de rijtjeswoning van het duo, dat daar leeft met zoon Kevin, is met 30 procent verlaagd en het stroomverbruik is met maar liefst 90 procent teruggebracht. Dat is gelukt met een set aan energiebesparende maatregelen in het huis.

Waarom kwamen die er? Martin: „We hielden altijd al de meterstanden bij, zodat we een indruk hadden van ons energieverbruik. Dat kwam

De Bouwplaats

uit op 5500 kWh aan stroom en 1550 m³ aan gas op jaarbasis. Een jaar of twee geleden ging ik eens kijken wat onze server aan energie opslokte. Ik ben computerprogrammeur en wil thuis met onze pc's goed uit de voeten kunnen. De server verbruikte tussen de 140 en 150W continu, 24 uur per dag, 7 dagen per week, omgerekend 1300 kWh op jaarbasis. Goed voor bijna 25 procent van die 5500kWh die we verbruikten. Daar schrokken we behoorlijk van.”

De hoogste tijd om in te grijpen. Ook al omdat de vrieskist, koelkast, vaatwasser en overige elektronische apparatuur, na meting, behoorlijke energieslurpers bleken te zijn. Martin en Bianca raakten in de ban van manieren om hun energieverbruik terug te dringen. Een zonneboiler lokte, vooral omdat er een subsidiebedrag van 600 euro op zat. De aanschaf werd nu 3300 euro. Samen met de zonnepanelen leek dat een goede en milieuvriendelijke manier om stroom op te gaan wekken. Een goede zet, zo zou al gauw blijken. Daarvoor diende er wel wat te worden verbouwd op

■ Het leek Martin en Bianca ook wel leuk een zonnepaneel boven de voordeur te plaatsen.

FOTO'S: BOB FRIEDLANDER

zolder. Omdat ze toch bezig waren, kwam er ook meteen maar een nieuwe meterkast.

Bianca, trots: „Martin is niet zo'n klusser, maar wat hij hier samen met zijn vader en mijn vader heeft gepresteerd is prachtig.” De zolder ging helemaal op de schop, er kwam een andere indeling van de ruimte (negen bij vijf meter), er werd meteen maar een toilet aangelegd en ook een washok kreeg daar een plek. Een vliering, onder de nok van het dak, voltooide het geheel. Maar belangrijk voor het energieverhaal was de plaatsing van een zonneboiler.

Afdakje

Een zonneboiler zet zonnestraling - opgevangen door de zonnepanelen - om in warmte, en slaat die warmte op in een voorraadvat met water. Martin plaatste de panelen zelf, op de oost- en westzijde van het dak en liet de zonneboiler aanbrengen door een bedrijf. Het leek ze ook wel leuk een pa-

neel boven de voordeur te bevestigen: zo ontstond een kleurrijk en functioneel afdakje.

Martins energie was vanaf dat moment omgekeerd evenredig aan de energie die hij wilde besparen. Hij was niet meer te stuiten. Aan de voorzijde van het huis werd een pui geplaatst met isolatieglas, er kwamen spaarlampen, leidingen werden geïsoleerd en achter de radiatoren werd folie geplakt. Prachtig allemaal, maar ze zaten op een bepaald moment wel op een investering van 13.000 euro.

„Natuurlijk, dat is een fors bedrag. Maar je verdient het gegarandeerd terug. Dat merken we bijna dagelijks aan den lijve. Als programmeur heb ik natuurlijk allerlei tabellen gemaakt en een eigen rekenprogramma. In zeven jaar verdienen we dit terug. Ga maar na: eerst betaalden we het energiebedrijf 200 euro per maand, nu 60 euro. Ik wou dat we dit project, dat we vorig jaar begonnen, eerder hadden opgestart. Geloof me, zonder energiebesparende maatregelen gooi je iedere dag geld weg.” We zeiden het al: Martin is niet meer te stuiten, daarbij gestimuleerd door een even fanatieke Bianca. Er is altijd nog meer energie te besparen. Zijn twee komende projecten zijn piepschuim aanbrengen, via de kruipruimte onder het huis, aan de onderkant van de vloer en het isoleren van het dak. „Stom, dat laatste waren we vergeten. Nu zit er al een vliering. Dat wordt dus kruipen”, zegt hij.

Meer info over het project van de twee: www.olino.org onder het kopje 'De echte prijs van zonnepanelen'.

■ Een zonneboiler is een belangrijke factor.

